

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 5. Vtrùm in Deo compositio ex genere, & differentià, siue ex
prædicato generico, & differentiâ sit admittenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

46 Sed dicunt quidam ex Aduersarijs, distinctionem rationis ex parte intellectus, siue ex parte intellectiois se habere; compositionem verò rationis non posse non se habere ex parte obiecti. Proindeque primam, non verò itidem secundam posse attribui Deo, quin aliqua ei imperfectio attribuatur prorsus ab ipso aliena. Sed contra est, quòd distinctio rationis non minus ex parte obiecti se habet, quàm compositio rationis, vt effatim est probatum à nobis in Pharo Scient. disp. 13. quæst. 8. & 9. Vt enim tunc solum datur compositio rationis, quando id, quod est realiter simplex, prout est obiectiuè in mente nostrà apparet compositum ex partibus, ita etiam tunc solum datur distinctio rationis, quando ea, quæ sunt realiter idem, prout sunt obiectiuè in mente nostrà, apparent distincta. De quo plura loco citato.

47 Alij verò ex Aduersarijs dicunt, in Deo ex ipsius attributis intrinsicis non posse fieri compositionem rationis: quia omnia attributa Dei intrinseca mutuò sese includunt formaliter; & partes componentes totum quoduis mutuò sese debent excludere. Sed contra primò. Quia ab his Auctoribus æquè negari deberet in Deo distinctio rationis: eo quòd nulla etiam distinctio absque mutuà exclusionem aliquorum extremorum stare potest. Quoties enim est distinctio adæquata, compertum est, extrema distincta mutuò se excludere. Quoties verò est inadæquata, vt partis à toto, necessariò debet interuenire distinctio adæquata partis à residuo totius, atque adeò quæ sit extremorum mutuò se excludentium, vt demonstratum à nobis est in Pharo Scient. disp. 13. q. 3. proposit. 1. 5. & iterum magis explicatum disp. 17. quæst. 20. Contra secundò. Quia falsum est, omnia attributa intrinseca Dei mutuò se includere formaliter; vt fati, superque ostendimus supra disp. 2. quæst. 6. Quo tota Aduersariorum sententia ruit.

48 Quomodo autem compositio rationis, qua nos ex suis intrinsicis attributis concipimus compositum Deum iuxta ordinarium, quem habemus intelligendi modum, non ficta sit, sed supposititia; tamen si nihil sit, quòd veter, fictam etiam compositionem à nobis cogitari. Ex vniuersali doctrinà de entibus rationis supposititijs, & fictis datà à nobis in Pharo Scient. disp. 12. constat. Atque etiam ex dictis in simili disp. 13. q. 8. de distinctione rationis supposititià, & fictà.

Propositio 2.

49 In Deo prout cognito per propriam speciem, siue prout est in se, qualiter à se ipso, & ab omnibus ipsum intuentibus cognoscitur, nulla compositio rationis dabilis est.

Quia in Deo prout sic cognito nulla est dabilis distinctio rationis inter ea, quæ realiter idem sunt, prout supra disp. 2. quæst. 2. supposuimus ex latè probatis in Pharo Scient. dictà disp. 13. q. 12. Compertumque est, impossibile esse compositionem ex partibus, vbi partes sunt impossibiles: nec minus est compertum, partes esse impossibiles, vbi distinctio partium impossibilis est. Inde tandem æquè est compertum, compositionem rationis impossibilem esse, vbi distinctio rationis impossibilis est.

QVÆSTIO V.

Virum in Deo compositio ex genere, & differentia, siue ex predicato generico, & differentiali sit admittenda.

QVæstio hæc in eandem recidit cum illà, qua inquiritur, vtrum Deus sit sub aliquo genere, siue in aliquo genere, siue in aliquo predicamento. Circa quam negatiua sententia, valde communis est. Eam enim tenent Magister in 1. dist. 8. & ibi multi eius expositores. S. Th. tum aliàs sæpe, tum 1. p. q. 3. art. 5. vbi communiter Thomistæ, Scot. cum suis in 1. dist. 8. quæst. 3. & ibi Oham q. 1. cum alijs Nominalibus. Fafol. 1. p. q. 3. art. 5. dubit. 2. vbi quatuor & viginti Auctores refert pro istà sententià. Pro quà ibidem etiam stant Valent. Molin. Vaz. Arrub. Gran. Tanner. & alij. Tenent eam etiam Soar. disp. 30. Meth. sect. 4. Fonseca. lib. 5. Metaph. cap. 8. quæst. 1. Recupit. lib. 2. de Deo quæst. 8. et si subiungat num. 13. controuersiam esse de nomine, Pasqualig. disp. 14. de Deo sect. 5. & alij Recentiores. Pro affirmatiua tamen sententià stant Rubion. in 1. dist. 8. q. 1. art. 1. & 2. Arimin. q. 3. Marfil. q. 12. art. 2. Maior q. 2. Gabriel. q. 1. & 2. Gregor. q. 3. art. 2. Bacchon. dist. 9. q. vnic. Holchor. q. 6. Nicolaus Bonetius lib. 1. Theolog. natur. cap. 1. & lib. 2. cap. 1. 2. & 3. Smising. tract. 2. de Deo vno disp. 2. n. 52. Arriag. 1. p. disp. 2. n. 73. & alij. Consensitque re ipsa Quiros tom. 1. de Deo in comment. art. 5. citati, licet sub quadam distinctione loquatur.

Suppono primò, exactam huius quæstionis resolutionem plenam notitiam prærequirere totius doctrinæ traditæ à nobis in Pharo Scient. disp. 17. per totam de naturà, & proprietatibus vniuersalis tum generatim, tum proprietatim sumpti, deque eius fabricà, seu constructione ab intellectu nostro prout in statu præsentis oriundà. Quæ promde doctrina imprimis supponenda hic est, & à lectore recognoscenda.

Suppono secundò, multos conceptus obiectiuos à nobis formari communes Deo, & creaturis cum fundamento in ipsis rebus; eo quòd vt præcisi per intellectum nostrum à reliquis omnibus prædicatis Dei, & creaturarum cum eà similitudine nobis apparent, quæ satis est, vt in conceptum vnum communem, siue vniuersalem Deo, & creaturis coire possint, iuxta doctrinam vniuersalem datam à nobis in citatà disp. 17. quæst. 8. Talis est conceptus entis, id est potentis existere, siue existentis, vt in eadem disp. 17. quæst. 21. latè monstrauimus. Tales sunt conceptus substantiæ, viuentis, spiritus, intellectiui, volitui, & alij huiusmodi. Quinimo hos omnes conceptus communes eo ipso vniuersales esse respectu Dei, & creaturarum ex doctrinà traditâ ibidem quæst. 22. est conspicuum. Quemadmodum enim à reliquis prædicatis creaturarum, quantumuis inter se reipsa, & physicè dissimilium, potest, & solet intellectus noster abstrahere, siue præcisdere prædicata entis, substantiæ, aut viuentis, &c. ab omni penitus dissimilitudine exuta, exatqueque similia obiectiuè, aptaque prout sic, vt in vnum conceptum vniuersalem, atque etiam vni-

vniuoctum coeant iuxta dicta in eâ quæst. 8. Ita à reliquis prædicatis Dei, & creaturarum, quantum inter se reipsâ, & physicè dissimilium potest pariter, & solet abstrahere intellectus noster prædicata entis, substantiæ, viuentis, &c. adeò inter se similia obiectiue, vt in vnum conceptum vniuersalem, communemque, imò & vniuoctum Deo, & creaturis coire possint, defactoque coeant. Quòd quàm sit intellectui nostro pro statu præsentis connaturale, ex dictis latius locis citatis facillè quisque deprehendet.

53 Suppono tertio, prædicata Dei, quæ præcisa à reliquis exactam similitudinem fortiuntur, prout sunt in intellectu nostro obiectiue, cum, prædicatis creaturarum; bifariam considerari posse. Primò per se præcisè. Secundò reduplicatiue vt diuina, siue vt increata, siue vt infinita, siue vt coniuncta cum quouis alio conceptu obiectiuo proprio Dei, (eorum præsertim, qui transcendent dicuntur, eo quòd omnibus, & singulis formalitatibus diuinis conueniunt in sensu formali). Et priori quidem modo sumpta cum prædicatis creaturarum, quibus exactè sunt similia, in vnum conceptum vniuersalem, communemque Deo, & creaturis, atque eis vniuoctum coire possunt. Posteriori verò modo sumpta nequaquam. Quia sumpta posteriori modo omnibus prædicatis creaturarum euadunt dissimilia; & prædicata dissimilia quatenus talia neutiquam possunt ab intellectu nostro sub vno conceptu aduari, vt quæst. illâ 8. citatè monstratum est. Quæ etiam ex dictis, monstratisque latius locis citatis Phari Scient. comperta sunt. His positus sit.

Propositio 1.

54 Si cuncta prædicata Dei considerentur sumanturque vt diuina, siue vt coniuncta, cum aliquo conceptu proprio Dei transcendente, Deus neque sub genere, siue in genere, siue in prædicamento positus, neque ex genere, & differentiâ compositus esse, aut concipi potest.

Et hac ratione censendi sunt considerare, & sumere cuncta Dei prædicata omnes Patres, qui Deum esse sub aliquo genere, siue prædicamento, in eo ve posse poni, aut ex genere, & differentiâ posse componi, negant vel expressis, vel æquivalentibus verbis, vt sunt Cyrill. Alex. lib. 1. de Trinit. sub initium, & lib. 11. Thesau. Cassio. super illud Psal. 2. *Dominus dixit ad me, &c.* Clemens Alex. lib. 5. Stromat. cap. 5. Bernard. dist. ad fratres de Monte. Dei sine. August. lib. 1. cognit. veræ vit. cap. 3. & lib. 5. de Trinit. cap. 1. Maxim. cent. 3. cap. 4. apud Cyparissic. decad. 10. cap. 8. Anselm. in Monol. cap. 26. Epiph. in hæres. contra Ptolem. Enagr. in lib. de Diuinit. apud Niephor. lib. 20. Hist. cap. 19. Boet. lib. de Trinit. circa medium, Dydim. lib. contra Manich. Rustic. Dialog. contra Acephalos, & alij. Quo etiam sensu accipiendi veniunt multi ex Scholasticis citatis pro sententiâ primâ.

Ratio autem propositionis conspicua est.

55 Quia, vt Deus esset, conciperetur ve sub aliquo, vel in aliquo genere, siue prædicamento, aut esset, conciperetur ve compositus ex genere aliquo, & differentiâ, necessariò deberet concipi, & esse in Deo aliquod prædicatum ipsi, & creaturis commune communitate generis, aut coræ

tam exactè simile alicui prædicato creaturarum, vt cum illo in vnum conceptum vniuersalem, communemque Deo, & creaturis communitate generis coire possit, vt est notissimum. Ast, si cuncta Dei prædicata considerentur, sumanturque vt diuina, siue vt quoquo modo propria Dei per sui coniunctionem cum conceptu aliquo transcendente ipsius Dei proprio, nullum eorum vt sic est tam simile vlli prædicato creaturarum, vt cum illo coire possit in vnum conceptum genericum Deo, & creaturis commune iuxta doctrinam statutam suppositione tertia; eo quòd omnia prædicata Dei quatenus diuina, & Dei propria omnibus prædicatis creaturarum sunt dissimilima, vt est etiam notissimum. Ergo, si cuncta Dei prædicata considerentur, sumanturque vt diuina, siue vt quoquomodo propria Dei per sui coniunctionem cum conceptu aliquo transcendente ipsius Dei proprio, nullatenus Deus sub aliquo, aut in aliquo genere, siue prædicamento positus, ex genere ve aliquo, & differentiâ compositus esse, aut concipi potest. In quam vnam rationem cætera, quæ momenti ad rem fuerint, necessariò debent recidere. Ob id eas præmitto. Contra propositionem autem ita explicatam nihil momenti est, quòd obijci possit. Est enim certissima. Quo circa de oppositâ putari potest loquuta Academia Oxoniensis apud Bacchon vbi supra, cum dixit. *Quod causa prima est in genere, & non extra genus, error.*

Propositio 2.

56 Si prædicata Dei, quæ ex suo præciso conceptu obiectiuo prædicatis creaturarum tam exactè similia euadunt, vt cum illis in vnum conceptum commune in Deo, & creaturis coire possint iuxta dicta suppositione secundâ, vt sic præcisè considerentur, & sumantur, Deus sub multis eorum tanquam sub genere, siue prædicamento sibi, & creaturis communi positus, ex multisque eorum, & ex alijs sibi proprijs tanquam ex genere, & differentiâ compositus esse, aut concipi potest.

Hoc sibi volunt Auctores relati pro secundâ sententiâ. Neque alienum illud est à sententiâ sanctorum Patrum. Quinimo commune esse ipsorum doctrinam, duo Deo prædicamenta conuenire, scilicet substantiæ, & relationis testatur Aureol. in 1. dist. 8. p. 4. dist. Colligitur enim ex August. lib. 5. de Trinit. cap. 1. & seqq. & lib. 7. cap. 4. & 5. & serm. 38. de tempore. Vnde S. Th. 1. p. q. 28. art. 1. ad 1. ait. *Dicuntur duo tantum esse prædicamenta in diuinis.* & in 1. dist. 8. q. 4. art. 3. in corp. dicit; *ex omnibus decem prædicamentis tantum remanere duos modos prædicandi in diuinis, secundum substantiam, & secundum relationem, id quòd etiam docet Boet. lib. 1. de Trinit. Et Damasc. cap. 7. Infit. sub genere summo substantiæ collocat Deum inquires. Genere autem summo continetur hac corporis expertis essentia, vt Deus, vt Angelus, vt animus, vt Daemon.*

Ratio autem propositionis est. Quia quoniam prædicatum commune pluribus pars quædam metaphysica contrahibilis per aliam est essentiæ specificæ eorum, de quibus vt de subiectis verificatur, tunc illud prædicatum est genericum, siue genus respectu eorum. Sed multa ex prædicatis

communibus Deo, & creaturis partes quædam metaphysicæ per alias contrahibiles sunt essentia specificæ tum Dei, tum creaturarum, de quibus ut de subiectis verificatur. Igitur talia prædicata generica sunt, siue genera respectu Dei, & creaturarum; & consequenter Deus sub quouis eorum tanquam sub genere, siue prædicamento positus, ex quouisque eorum, & ex alio sibi proprio tanquam ex genere, & differentiâ compositus esse, aut concipi potest. Maior constat ex definitione generis traditâ, & explicatâ à nobis in Pharo Scient. disp. 17. citatâ quæst. 13. Et integra consequentia evidens est. Minor autem per exempla probatur. Quia prædicatum substantiæ Deo, & creaturis commune pars quædam metaphysica per aliam contrahibilis est essentia specificæ tum Dei, tum creaturarum; similiterque prædicata viventis, spiritus, intellectiui, volitiui, & aliæque huiusmodi. Essentiam enim specificam aut Dei, aut creaturæ vocamus ad propositum eam, quæ ex dictis prædicatis communibus, ex alioque, vel ex alijs proprijs aut Dei, aut creaturæ consideratur composita per nostram rationem. Dum enim de tali essentia aut Dei, aut creaturæ ali-quod ex dictis prædicatis communibus prædicatur, prædicatio est generis ipsaque essentia sub tali genere dicitur esse ut subiectum eius, ex ipsoque genere, & ex differentiâ sibi propria composita metaphysicæ, siue per rationem nostram euadit, prout latius loco citato Phari explicatum à nobis est. Itaque, quod attinet ad compositionem ex genere, & differentiâ oriundam ab intellectu nostro, perinde de essentia specificâ Dei, atque de essentia specificâ creaturæ philosophandum est; nisi quod sub essentia specificâ creaturæ abstractè considerata supra individua sunt possibilis; sub essentia vero specificâ Dei vnicum solum. Quod discrimen ad rem de interest.

58 Verùm contra notam propositionem primò obijci possunt testimonia eorum Patrum, quos proposui, i. reculimus, & tenus absolute pronunciant, Deum sub nullo genere, siue prædicamento esse positum, ex genere, & differentiâ non esse compositum. Respondeo, patres in eo sensu censendos esse negare Deo prædicamentum, & genus, in quo nos etiam illud negamus ea proposui, prout ibi notauimus. Secus verò in sensu, in quo illud ipsi hac secunda concedimus.

59 Secundo obijcitur. Genus, & differentiâ se habent sicut potentia perfectibilis, & actus eam perficiens. Sed nulla eiusmodi potentia datur in Deo; cum sic actus purissimus. Ergo in Deo non datur genus, & differentiâ. Distinguo maiorem. Genus & differentiâ se habent sicut potentia perfectibilis, & actus eam perficiens per nostram rationem; admitto; realiter; nego; quia genus, & differentiâ, de quibus agimus, realiter sunt prorsus idem. Demde minorem. Sed nulla eiusmodi potentia datur in Deo; realiter concedo; per rationem nostram; nego. Similiterque consequens. Ergo in Deo non datur genus, & differentiâ realiter; concedo; per rationem nostram; nego. In quo nullum est inconueniens. Sicut neque in eo, quod datur in Deo per nostram dumtaxat rationem compositio ex partibus iuxta dicta quæst. 4.

60 Sed virgeri potest. in Deo nequit admitti prædicatum importans aliquam imperfectionem; quia in Deo nulla imperfectio datur. Ob idque nequeunt admitti in Deo potentia receptiua acci-

dentium; potentia ad peccandum, aut ad errandum, aut ad deficiendum; physica compositio ex partibus; corporeitas; aut alia eiusmodi prædicata, quæ imperfectionem aliquam secum ferunt. Sed genus importat imperfectionem perfectibilis per differentiam. Ergo genus nequit admitti in Deo, Respondeo rursus distinguendo maiorem. In Deo nequit admitti prædicatum importans imperfectionem reipsâ concedo; & talia sunt prædicata adducta in exemplum, quæ propterea relegantur à Deo; importans imperfectionem per nostram rationem dumtaxat; nego; quia imperfectiones à nostro intellectu tantum oriundæ, & reipsâ non subsistentes nequeunt nocere Deo. Et talis est imperfectio perfectibilis per differentiam, quam genus secum fert. Vnde consequentia facti argumenti neganda est. Itaque prædicatum genericum substantiæ reipsâ nullam dicit imperfectionem; quia re ipsa in Deo per alia ipsius prædicata non est perfectibile; cum sit re ipsa idem cum illis; quod autem, prout est in mente nostrâ obiectiue, induat imperfectionem distincti à reliquis prædicatis diuinis, & perfectibilis per illa, aut etiam adunati cum simili prædicato creaturæ, ita, ut in statu abstractionis, adunationisque conceptus obiectiuus communis Deo, & creaturæ, atque adeo genus euadat; nihil obstat, quominus illud attribuat Deo; quia huiuscemodi imperfectiones merè intentionales, à nostroque intellectu tantum oriundæ nihil omnino possunt officere perfectioni reali Dei. Et idem pariter venit dicendum de cæteris prædicatis genericis, quæ verè, & propriè prædicantur de Deo, verèque proinde, & propriè conueniunt ipsi à parte rei æquè, ac creaturæ, cui sunt communia; tametsi non, prout sunt in mente nostra obiectiue, sed prout sunt in se. Quod in omnibus prædicationibus veris à nobis factis euenit eo ipso, quod rerum veritates, non ut sunt in se, sed aliter; quàm sunt in se, concipimus pro statu præsentis. De quo multa, & sæpe à nobis sunt dicta in Pharo Scient.

Tertiò obijcitur. Nullum est prædicatum diuinum, quod non sit formaliter à se: aseitas enim ex genere eorum conceptum est, qui omnes diuinas formalitates transcendunt formaliter. Ergo nullum est prædicatum diuinum, quod sit genericum, communeque ex conceptu suo Deo, & creaturæ. Siquidem nullum est prædicatum creaturæ, quod sit à se. Respondeo aseitatem, aut & cæteros conceptus, qui omnes diuinas formalitates transcendunt formaliter, non per inclusionem, sed per adiectionem transcendere illas, ut constat ex generali doctrinâ de transcendentibus traditâ à nobis in Pharo Scient. disp. 17. quæst. 20. Quo locus superest, ut aliquæ formalitates, siue aliqua prædicata Dei cum præcisione ab aseitate concipi possint, atque adeo cum indifferentiâ ex conceptu suo, ut sint à se, vel non sint à se. Quo pacto optimè possunt esse communia Deo, & creaturæ, atque ita etiam generica prædicata, seu genera.

Quartò obijcitur, prout in simili obijciebamus in Pharo Scient. disp. 17. quæst. 21. Si daretur aliquod prædicatum genericum Deo, & creaturæ commune, daretur in creaturâ formalitas, quæ sumpta præcisè non esset dependens à Deo, atque etiam in Deo daretur formalitas, quæ sumpta præcisè non esset à se. Tale enim esset illud prædicatum genericum per se præcisè consideratum. At hoc est absurdum. Ergo tale prædicatum

tum genericum Deo, & creaturæ commune non est admittendum. Sed verò ista arguendi formà pariter contra omnes venit probandum, non dari genus substantiæ commune spirituali, & corporeæ: quia daretur in Angelo aliqua formalitas, quæ sumpta præcisè non esset spiritualis; & in lapide aliqua, quæ sumpta præcisè non esset corporea. Quod similem absurditatem præfert, Eodemque iure, non dari genus qualitatis commune qualitati spirituali, & corporeæ; aut supernaturali, & naturali; aut vitali, & non vitali. Similiter, non dari conceptum communem aut intellectus, aut productionis, aut generationis, aut personæ, aut bonitatis, aut veritatis, aut demum plurium prædicatorum, quæ citra omnia dubium aliquo modo Deo, & creaturis communia sunt. Ex quibus patet, per argumentum factum nihil prælati contra nos.

63 Respondeo ergo ad illud, quoduis prædicatum genericum Deo, & creaturæ commune in statu abstractionis, siue adunationis consideratum cum præcisione ab omni alio neque esse à se formaliter, neque ab alio; in quo nihil absurdi cernitur. Cum tota hæc præcisio opus nostri intellectus sit. Realiter enim tale prædicatum nihil est aliud, quàm entitas Dei, & entitas creaturæ; quarum prima reipsà à se, secunda verò ab alio est. Semel tamen contractum eiusmodi prædicatum ad Deum, & ad creaturam, in Deo quidem acquirit sibi conceptum essendi à se, utpote transcendente omnem formalitatem divinam; in creaturà verò conceptum essendi ab alio, utpote transcendentem itidem omnem formalitatem creatam; idque non per inclusionem, sed per adiectionem metaphysicam; qualiter solum possunt huiusmodi conceptus transcendere, ut ostendimus in Pharo Scient. disp. 17. quæst. 20. iam citatà.

64 Quintò obijcitur. Omnis formalitas divina est infinita. Ergo nulla formalitas divina potest esse genus commune Deo, & creaturæ. Quoniam ut contracta ad creaturam nequit esse infinita. Distinguo antecedens. Omnis formalitas divina debet esse infinita prout præcisà ab infinitate, & finitate, quo pacto consideratur in statu abstractionis, siue adunationis, in quo euadit genus commune creaturæ, & Deo; nego; prout habens infinitatem non in se imbibitam, sed sibi adiectam, (vbi adijciuntur alij conceptus transcendentes iuxta iam dicta), quo pacto consideratur in statu contractionis ad Deum; concedo. Et nego consequentiam.

65 Sextò obijcitur. In Deo non potest dari differentia. Ergo nec genus. Consequentia est bona. Antecedens probatur. Nam differentia Deitatis aut esset infinita, aut finita. Si infinita imbiberet formaliter omnem perfectionem essendi, atque adeò omne prædicatum diuinum, quin superesset extra illam vllum, quod posset esse genus. Si verò finita, non posset communicare infinitatem generi, neque Deum plenissimè, & vnde quaque infinitum simul cum ipso constituere. Non igitur est possibilis differentia in Deo; atque adeò nec genus. Respondeo, differentiam Deitatis ab infinitate sibi metaphysicè adiecta (iuxta iam dicta de conceptibus transcendentibus) infinitam esse. Atque ita ne infinitatem quidem propriam, nedum cætera Dei prædicata imbibere in se formaliter, prout constat ex doctrinà statuta supra disp. 2. quæst. 6. Quo locus superest, ut extra illam, & intra Deum aliud prædicatum, quod

fit genericum, dari possit. Quanam autem infinitudine perfectionis sint formaliter infinita singulæ Dei formalitates consideratæ seorsim, inferius disp. 16. explicabitur.

66 Septimò obijcitur. Deus neque continetur sub genere tanquam species: quia omnis species habet sub se plura individua; & non sunt plures Dij. Neque continetur sub genere tanquam individuum: quia omne individuum conuenit cum alijs quoad speciem atomam; & Deus cum nullà creaturà conuenit quoad talem speciem. Igitur Deus nullo modo continetur sub genere. Respondeo, Deum contineri sub genere saltem ut speciem subijcibilem, & ut individuum vnicum talis speciei: (quidquid sit de possibilitate speciei prædicabilis communis vnico Deo verò, & alijs fictiis); quia Deus essentiam habet omnibus alijs essentijs possibilibus prorsus dissimilem; quo titulo specificè differt ab illis. In seque est realiter vnus, & distinctus ab ipsis; quo titulo ab eisdem differt numericè.

67 Mitto cætera, quæ opponi possent, aut etiam solent: quia vel recidunt in proposita, vel ex dictis circa illa facillimè ab vnoquoque poterunt dilui.

68 Modòque ex dictis infero primò contra Giliolum lib. 2. tract. 4. cap. 7. & Fasolum 1. p. q. 3. art. 3. dubit. 1. & alios, Deum non esse sub genere analogo, vti ipsi opinantur; sed, qua ratione sub genere est, sub genere vniuoco esse: quia genus analogum est impossibile, ut constat ex generali doctrinà traditã à nobis in Pharo Scient. disp. 17. quæst. 22. Ab analogatis enim, utpote habentibus similitudinem non exactam, & puram, sed cum aliqua dissimilitudine mixtam, vnus conceptus obiectiuus ipsis communis, qui genus analogum diciqueat, abstrahi non potest. Et quidem eo ipso, quòd Auctores relati vnum conceptum obiectiuum à Deo, & creaturis abstractum, & ipsis communem concedunt, nobiscum consentiunt reipsà; dissidiumque de solo nomine superest, verùm ille vniuocus, an analogus dicendus sit. Certè itando definitioni vniuocorum ab Arist. traditã vniuocus dicendus est. Quæ omnia in eà quæst. citatã satis, superque à nobis exposita, & comprobata videntur.

69 Secundò infero contra aliquos ex supra commemoratis Auctoribus, Deum, quo sensu in prædicamento ponitur iuxta nostram proposit. 2. propriè, per se, & directè, (æquè, ac creaturæ), non verò impropriè, per accidens, & indirectè poni. Quia ponitur ut quædam essentia ex genere, & differentia composita metaphysicè, seu per rationem nostram, de qua ipsum genus ut pars metaphysica de suo toto per aliam partem contrahibilis prædicatur, perinde, ac prædicatur de alijs essentijs creatis, quæ ex ipso genere, & ex suis differentijs pariter compositæ sunt metaphysicè, seu per nostram rationem. Vti ex dictis in præcedentibus, ex locisque Phari citatis satis, superque notum est. In quo nihil penitus absurdi esse, etiam constat ex dictis.

70 Tertiò infero contra Recapitulum citatum supra, & alios, supposito eo, quem pro præsentis statu habemus, intelligendi modo, eodem pacto ex parte Dei, ac ex parte cæterarum rerum, quæ sub genere, & in prædicamento ponuntur, præberi nobis fundamentum reale ad eas præcisiones, & adunationes rationis faciendas, quæ ad eiusmodi positionem necessariæ sunt, iuxta doctrinam vniuersalem de huiusmodi fundamentis datam in Pharo Scient. disp. 13. quæst. 8. Quod

etiam ex dictis in præcedentibus satis notum est. Constat enim ex eis perinde, quod ad rem attinet, de Deo, ac de cæteris rebus, quæ in prædicamento ponuntur, philosophandum esse.

QVAESTIO VI.

Verum simplicitas Dei formaliter sumpta sit attributum positivum, vel negativum.

- 71 **E**sse positivum, tenent Henr. in Sum. art. 28. q. 1. Scot. in 1. dist. 8. q. 1. Bonau. ibid. art. 3. q. 2. Smising. tract. de Deo vno disp. 2. q. 2. Palqualig. de Deo disp. 14. sect. 2. & alij. Esse verò negativum, tenent Caiet. de Ente & essentia cap. 2. post q. 3. Aureol. in 1. dist. 8. q. 3. art. 2. Mayron. q. 7. art. 1. Bann. 1. p. q. 3. art. 7. Molin. ibid. disp. 2. Fafol. dubit. 3. Soar. lib. 1. de Attrib. cap. 3. Recupit. lib. 5. de Deo q. 15. Quiros tom. 1. de Deo in comm. art. 7. q. 3. & Th. dub. 5. & alij.

Propositio 1.

Simplicitas Dei sumpta formaliter attributum est negativum.

- 72 **Q**uia illud attributum sumptum formaliter dicitur esse negativum, quod in eo conceptu obiectivo, quem nos de eo formamus, siue quem habet, prout à nobis concipitur, aliquam dicit negationem, ut constat ex doctrina supra statuta disp. 2. q. 1. & 3. Sed simplicitas Dei in eo, quem habet, prout concipitur à nobis, conceptu obiectivo aliquam dicit negationem: quia ens simplex apud nos non est aliud, quam ens non compositum, siue carens compositione; & consequenter simplicitas aut est formaliter ipsa negatio, siue carentia compositionis, aut eam in suo conceptu claudit, saltem de connotato, ut satis, superque ex se notum est. Ergo simplicitas Dei sumpta formaliter attributum est negativum.

- Nec refert, in conceptu simplicitatis Dei saltem in concreto, aut etiam in abstracto sumptæ aliquam formalitatem Dei positivam includi. Nam ut ea attributum negativum dicatur, sat est, quod aliquam insuper in se etiam inclusam præferat, ut verè præferat, negationem. Alioquin contra communem sententiam Patrum, & Theologorum nulla ex divinis attributis negativa dicenda essent: quia nulla sunt, quæ saltem in concreto, aut etiam in abstracto sumpta aliquam positivam Dei non includant in conceptu suo. Recognoscantur dicta ad rem supra disp. 2. quest. 3.

Propositio 2.

- 74 **N**egatio, quam simplicitas Dei sumpta formaliter dicit in suo conceptu, non vera, & realis, sed supposititia est, & rationis.

Quia non est negatio excludens quidpiam ab statu existenti, prout opus erat, ut vera, &

realis negatio esset; sed excludens quidpiam ab statu quiditativo exclusionem quædam supposititiæ æquivalente positioni, utpote in veritate aliqua positivâ reverâ fundatâ; ut constat ex generali doctrinâ traditâ supra disp. 2. q. 3. & latius in Pharo Scient. locis ibi citatis, quæ ad rem videntur. Itaque, esse Deum non compositum à parte rei, nihil est aliud quam esse Deum distinctum, ab omni ente composito, quæ veritas positivâ est.

Hic dubitant aliqui, an simplicitas Dei pro formali sit perfectio, necne. Et ratio dubitandi est: quia negatio non videtur esse perfectio, & simplicitas Dei pro formali præferat negationem. Hæc tamen dubitatio iuxta doctrinam nostram facilem habet resolutionem. Nam, cum eâ formalitas intrinseca Dei, cui negatio compositionis conceptione nostrâ est annexa, non possit non esse perfectio ex vna parte, ut constat; ex aliâ verò talis negatio non vera, sed supposititia sit, uti diximus; necessariò dicendum est absolute esse perfectionem simplicitatem Dei quoad totum, quod re ipsâ est in Deo; atque adeo etiam pro formali. Siquidem conceptus, quos nos formamus de veritatibus reallibus, eorum loco nobis sunt, per ipsosque subinde tribuuntur, quæ verè conveniunt ijs, pro quibus subrogantur, iuxta doctrinam generalem traditam in Pharo Scient. disp. 2. q. 3. & disp. 12. q. 3. & disp. 13. q. 9. De quo plura dicemus infra, disp. 16. cum sermo sit in vniuersum de perfectione attributorum Dei.

Dubitant verò insuper alij in præsentia, an sit simplicitas Dei perfectio simpliciter simplex; id est melior ipsa, quam non ipsa. Et ratio dubitandi est; quia melior est homo, quam punctum quantitatis; & tamen punctum quantitatis est simplex, & homo compositus. Sed dicendum omnino est, simplicitatem secundum se præcisè consideratam semper, & in omni ente, nedum in Deo, esse meliorem, quam non ipsam, atque adeo perfectionem simpliciter simplicem: quia cæteris paribus, & retentis, melius est cuius entis esse simplex, quam esse compositum. Quare Anselm. de Incarnat. Verb. cap. 6. dixit. *Omne simplex, quæ simplex est, est perfectius compositio.* Et August. lib. de quant. animæ. cap. 11. *omnino præferendum est, quod omni compositione caret.* Et Bern. lib. 5. uero consid. *Verò iudicio simplex multiplici antefertur.* Itaque quodvis ens simplex titulo simplicitatis est perfectius, quam esset, si retentâ per impossibile totâ perfectione, quam aliunde habet, maneret compositum; & ex duobus entibus aliunde æqualiter perfectis semper simplex composito perfectius erit. Quod ipsum est, simplicitatem, per se præcisè compositione oppositâ meliorem, atque ideo perfectionem simpliciter simplicem esse. Quod si homo melior, quam punctum quantitatis est, id certè non habet; quia est compositus, & punctum quantitatis est simplex; (ex hoc namque titulo præcisè melius esset punctum, quam homo); sed quia aliunde habet perfectionem maiorem, quam habet punctum quantitatis, adhuc computatâ in hoc eâ, quam à simplicitate sortitur. Per quod rationi dubitandi satisfactum est.